

Filippi

Naloḅulat napisulan aPol totoni van hən alat a Filippi

Ase itos naloḅulat napisulan egai?

APol itosi.

APol itos naloḅulat napisulan egai hən nəsa?

Len naloḅulat egai aPol esipa hən alat a Filippi hən na-ləmas-buni-an mai naviolan salito, ale ikel mai galit naḅisal hən ləḅitoh len nəmauran seKristen tovoi.

APol itos naloḅulat egai van hən ase?

APol itosi van hən alat siYesu len nabiltivile Filippi len naprovens Masetonia. Len nəyaran na-vəha-ru-an san a mō, aPol evi lan naut a Filippi, ale len naut ei lubar həni len naim bəbaḅis husur tohut natəmat dan natəbarehreh sua.

APol itos naloḅulat egai ḅais mai len naut a be?

Itosi pəpadaḅ hən nasihau tovi A.D. 63 nəboḅ totoh len naut a Rom len naim bəbaḅis.

Len naloḅulat egai aPol idanḅ hən nakemkeman, na-il-ḅuri-an, naḅonan mai nasusumaran len nəmauran mai nadəlomian seKristen gail. Imasil ke aPol eləmas masuḅ hən alat siYesu len naut a Filippi. (1.1–4.23)

1) APol etuḅat hən naloḅulat san van hən alat siYesu len naut a Filippi, esipa vi təban aGot hən galito, ale isor tuḅ mōs galito (1.1-11)

2) APol ehəhaḅur husur nəvanuan gail lukel ur na-kel-uri-an tovoi naut kəmas gai totoh len naim bəbaḅis, ivatvat viri ke nəsa tevisi dereh tivan vəbar navoian, naut kəmas

- nəmauran o nəmatan san (1.12-26)
- 3) APol ikel mai galit ke len nəmauran salit lehusur kitin hən aKristo, gol nəsa tokele hən naŵide aGot toləŋoni bīpārṣar len galito (1.27–2.18)
 - 4) APol ike tesəvat aTimoti mai aEpafrotitus van hən alat a Filippi (2.19-30)
 - 5) Ivoi ke alat a Filippi lehusur naŵide siPol, likad nadəlomian len aKristo hən aGot ḅeriŋi ke linor len nəhən. APol eləŋoni ke nəlolit tikad natəṃat (3.1–4.9)
 - 6) APol esipa hən naviolan alat a Filippi lotoviol həni maii (4.10-20)
 - 7) APol imaris kotov nalobulat san van hən alat a Filippi (4.21-23)

Na-ke-ivoi-an van hən alat a Filippi

¹ Ginau aPol mai aTimoti namrovi slev seKristo, aYesu. Ginau nutos nalobulat napisulan egai van hən nəvanuan ṗisi siGot len aKristo aYesu, len naut a Filippi.* Nutosi van hən naelta mai natikon gail am. ² AGot aTəmadato mai Nasub aYesu Kristo areviol kəmas hən navoian mai arigol nəlomit tikad natəṃat.

Nasipaan mai na-sor-tuṽ-an

³ Nosipa vi təban aGot sagw len nəboŋ ṗisi notonau təlmam hən gamito. ⁴ Akis len na-sor-tuṽ-an sagw mōs gamit ṗisi, nusor tuṽ len nakemkeman ⁵ bathut ke mətutah mai ginau len na-kel-uri-an tovoi len nametəkav, nəmariboŋ məttorij nəlomit len aYesu Kristo van vəbar daməŋai.* ⁶ Husur nunau ləboi nategai māu ke, aGot totuḅat hən

* **1:1:** Uman 16.12 * **1:5:** Uman 16.12-40

nauman tovoi sua len gamito, gai dereh tigołgole van van tihav len nəboŋ siYesu Kristo.* ⁷ Inor hən notonau gamit ƣisi maienan, bathut notoləmas bun gamit len nəlogw. Husur ke len naim bəbaŋis notohtoh lan, mai len nəboŋ notokel nakitinan husur na-kel-uri-an tovoi mai notoŵusan koti ke tokitin, gamit ƣisi mətukatəƣol len navoian aGot toviol kəmas həni mai ginau.* ⁸ AGot eləboi ƣikel koti ke notoləŋon masuŵ hən nəb̄eris gamito len na-ləmas-buni-an togəm len nəlon aYesu Kristo.

⁹ Ale nusor tuŵ maiegai ke: na-ləmas-buni-an samit tetibau van am len naləboian mai na-bunus-ləboi-an ƣisi hən nakitinan. ¹⁰ Imaienan dereh məteləboi mətbekuŵol hən naƣisal tovoi buni, hən mətbiveveu hən asike ƣikad natideh tosa avan ideh toləboi ƣikel husur gamito van vəbar nəboŋ seKristo. ¹¹ Mətepul hən naŵit nanoran len aYesu Kristo hən nəvanuan gail ləbeputsan mai sal suh nəyalyalan siGot.

Na-kel-uri-an ivan, naut kəmas nə-baŋis-aPol-an

¹² Bathudud nədələmian, nuke məteləboi ke, nəsa tovisi hən ginau esusupah mai na-kel-uri-an tovoi hən ƣibar nəvanuan ƣisi. ¹³ Husur enan nasoltia ƣisi lotokətkəta kəkol hən naim seSisa, mai nəvanuan ƣisi am, loləboi buni ke, nutoh len naim bəbaŋis sil aKristo.* ¹⁴ Ale bathut natsen tobaŋis gat ginau, nəbathudud nədələmian isobur loil gəgat len Nasuḃ. Gagai, len na-il-ḃuri-an tosəhor ta m̄o, ləsamətahw hən ləbikel ur nasoruan siGot.

* **1:6:** 1Kor 1.8 * **1:7:** 2Kor 7.3; Flp 1.13 * **1:13:** Uman 28.30; Efe 3.1, 4.1

¹⁵ Ekitin ke galit galevis lukel ur aKristo sil lototabulol bulos ginau mai lotopul hən naŵitŵituhan, be galevis am lukel uri len naləŋonian tovoi. ¹⁶ Lukel uri len na-ləmas-buni-an husur loləboii ke aGot itabtabuh len ginau hən nəbeil gəgat, nəbikel kot na-kel-uri-an tovoi. ¹⁷ Alat lototabulol ləsakel ur kot aKristo, avil lukel uri hən ləbipatpat galit məhat husur lunau ke lemədas ginau gagai nəboŋ natsen tobaŋis gat ginau. ¹⁸ Be savi natideh! Ivoi ŋai ke len naŋisal p̄isi, naut kəmas nagəgərasan o nakitinan len nəlolito, lukel ur aKristo. Ale husur enan nukemkem.

Dereh nikemkem tabtab, ¹⁹ husur noləboii ke, len na-sor-tuŵ-an samito mai na-vi-tarhəte-an se-Nunun aYesu Kristo, nəsa tovisi hən ginau dereh tevi p̄isal hən nəbimakuv. ²⁰ Len na-ləŋon-buni-an sagw nuvatvat viri ke səkad natideh b̄igol nahurugw b̄isa, avil nuvatvat viri ke nəlogw teil b̄uri gagai suŋan akis, hən ke, len natit p̄isi nəbigole, nisal suh a Kristo, naut kəmas nəmauran o nəmatan sagw. ²¹ Husur len nabunusian sagw, nəmauran sagw evi seKristo ale nəbimat, ivoi masuŵ am. ²² Be nəb̄itoh tabtab maiegai len navile eg a pan, dereh nauman sagw tiŵan am. Nilekis hən gəlar ta be? Nəmauran o nəmatan? Nəsənauləboii. ²³ Gəlar p̄isi arulevlev hən ginau. Noləŋon masuŵ həni ke nerin nəmauran egai hən nəbimat hən nəb̄itoh mai aKristo, husur natenan ivoi p̄isi am hən ginau. ²⁴ Be ivoi am hən gamito ke nitoh tabtab maiegai len nibegw. ²⁵ Ale husur nunau ləboi natenan, noləboii ke nitoh van, nitah tab mai gamit m̄os napulan samit len nadələmian mai nakemkeman.

²⁶ Imagenan, nəboŋ nəb̃itoh mai gamit tət̃as, dereh mət̃eləboi mət̃b̃isal suh aYesu Kristo səhor ta m̃o, bathut nəsa togole hən ginau.

²⁷ Be natsua, nəṽide hən nəmauran samit timasnor hən na-kel-uri-an tovoi seKristo, hən ke naut kəmas nəb̃egəm ris gamito o nəb̃itoh a tut dan gamito, dereh nesəsəlōŋ həñi ke mət̃oil gəgat sum̃an mət̃tosua ŋai ale len nəlomit tosua mət̃ubal tabtab m̃os nadələomian hən na-kel-uri-an tovoi.

²⁸ Samtemətahw len aenemi samito gail; tah gat nəlomito. Nəboŋ mət̃b̃eil gəgat, aenemi samit dereh leləboi səhoti ke aGot dereh tigol limasig buni be tilav kuv gamit dan nəpanismen hən nəmasigan enan. ²⁹ Husur aGot eviol kəmas hən nadələomian len aKristo mai gamito, wake eviol kəmas həñi am ke mət̃toləŋon isa ṽesa m̃osi, ³⁰ husur gagai mət̃utoh len nəbalan toŋitoṽ hən nəbalan mət̃torisi ke notodaŋ b̃uri a m̃o. Evi nəb̃alan mət̃tosəsəlōŋ həñi gagai ke notodaŋ b̃uri sal.*

2

Gol tət̃oṽ hən aYesu nəlon tomədaυ, sənaυ gai

¹ Datoləŋon ivoi am len nəlodato len nəb̃onan mai aYesu, na-ləmas-buni-an san etəŋoṽ nəlodat vi pan, datukad nəb̃onan len aNunun, nəlon aYesu itaŋis gidato, ilolosa hən gidato. ² Husur natgalen p̃isi, mitimaskad nənauan tesua ŋai, mət̃eləmas bun gabag hən gamito, mitikad nəlomit tesua, mitikad naləŋonian tesua ŋai. Mət̃b̃igol natgalenan,

* **1:30:** Uman 16.19-40

dereh mitigol ginau nepul səsəhov hən nakemke-
man. ³ Samtehusur naləŋonian samit səbomit ŋai,
samtipatpat gamit səbomit məhat, avil len nəlomit
tomədau hum məttovi ut kəmas, gamit ideh, tinau
ideh am hum totibau səhor gai. ⁴ Gamit v̄isusua
satinau nəsa tovoi hən gai səbon ŋai be tinau nəsa
tovoi hən nəvanuan tile gail am. ⁵ Mitimaskad
nənanuan toṗitoṽ hən nənanuan aKristo aYesu tokade,
ke:

⁶ Naut kəmas tokad naḃoruan siGot, naut kəmas
tovi aGot,
sənau ke tonor hən b̄etəgau gat naṗitṗitoṽan
mai aGot.*

⁷ Be eriŋ gaḃulan nəhes toṽati mai nəyalyalan san,
ilav naḃoruan sinaslev sua,*
egəm vi vanuan suṽan nəvanuan gail,
ikad nənahənah hən nəvanuan.

⁸ Igol nəlon emədau, sənau gai gabag,
igol husur ṗis nəsa aGot tokele,
naut kəmas togol nəmatan san.
Be savi nəmatan ŋai, imat ebun len nəhai
balbal.

⁹ Imagenan aGot eputsani vi lan namilen toyalyal
a məhat ṗisi,
eviol maii hən nəhes toyalyal
səhor nəhes ṗisi,

¹⁰ hən ke nahəsən aYesu ḃigol natit ṗisi ləḃetəgedur,
len nəmav mai len navile a pan mai len naut
nəmatan,

¹¹ mai nabuṗolit ṗisi lisor vəhoti ke,
aYesu Kristo evi Masta,

* **2:6:** Jon 1.1, 5.18 * **2:7:** Isa 52.13–53.12; Mat 20.28

hən ləb̃isal suh nəyalyalan siGot Tata.*

Mitigol nəsə tonor hən nəvanuan gail ləb̃etətoṽ hən

¹² Gamit notoləmas bun gamit p̃isi, natgalen ləb̃imaienan, len nəlomito mitidaŋ len aGot, len namətahwan hən nəyalyalan san, mətəhisi hən mət̃bigol nəsə tonor hən nəmauran aGot tolav kuv gamit dan nəsaa samito m̃osi. Mitigol natgalegai suñan məttogol akis hən nəsə notokele, (savi nəboŋ nototoh mai gamit ŋai, be nəboŋ nəsatoh).

¹³ Husur evi aGot toum len gamito. Igol naləŋonian samit inor hən esan mai igol mətoləboi mət̃bigol husur naləŋonian enan san.

¹⁴ Len natit p̃isi mət̃bigole, mitigole, samtikoblen, samteṽitṽituh, ¹⁵ hən asike b̃ikad natideh tosa avan ideh toləboi b̃ikel husur gamito. Len nəmauran samito mitiveveu ŋai, namesian teḅuer, suñan anatun aGot gail, naut kəmas navile a pan nəmargobut mət̃totoh lan, topul hən nəvanuan nəlolit tokaḅkəbur, topul hən nəsaa.* Be gamit mitimasñial hum nañial lotomñial len margobut hən navile a pan, ¹⁶ nəboŋ mət̃totoḡau gat nasoruan hən nəmauran. Mət̃imaienan, len nəboŋ seKrišto dereh neləboi nəbisor sal suh ginau ke nəsəgam soḅuer, nəsaum soḅuer.

¹⁷ Avil naut kəmas leḅigol nəbimat, naut kəmas nəda hagw b̃isel hum nəwain ahai tutumav toḅiri len naviolan totutumav hən van hən aGot, nohəhaṽur. Gamito, mətukad nadələomian len aKrišto ale mətoviol kavkav hən gamito mai aGot

* **2:11:** Hən naves 10-11, ris Isa 45.23 * **2:15:** Deu 32.5

hən mət̃bigol nəsa toləḡoni. Ehum ahai tutumav toviol kavkav hən nabuluk totutumav həni van hən aGot. Husur ke notoviol kavkav hən ginau mai aGot ale gamit məttoviol kavkav hən gamito mai aGot, naut kəmas ləb̃bigol nəb̃imat, nukemkem, nuḡon mai gamit p̃isi len nahəhaṽuran.† 18 Sum̃an ginau, gamit am mitimashəhaṽur, ḡon mai ginau len nakemkeman.

ATimoti mai aEpafrotitus

19 Bevi naləḡonian siNasub̃, nuvatvat viri ke asike dareh nesəvat aTimoti van hən gamito. Ale nəboḡ ḡetəlmam nəlogw tevi pan len nəsa ḡikel uri husur gamito. 20 Nəsəkad avan ideh sum̃an aTimoti toləmas bun gamito, tonau masuṽ hən gamito hum ginau. 21 Husur galit am lumasulsul hən natit salit gail səb̃olit ḡai, savi natit gail siYesu Kristo. 22 Gamit mətoləboi aTimoti tia, nəḡoruan san tovoi, mai nauman san tovoi, husur eum mai ginau len nauman hən na-kel-uri-an tovoi hum tovi natətai toum maj atəman. 23 Imaiengan nuvatvat viri ke, nəboḡ nəbeləboi nəsa ḡevisi hən ginau, len nəboḡ en ḡai dereh nesəvat aTimoti van hən gamito. 24 Avil len Nasub̃ nodələmi ke, ginau gabag ḡau dereh nivan hən gamito.

25 AEpafrotitus evi ahai pispisul samito məttosəvati hən ḡevi tarhət sagw. Evi wawa nadələmian sagw toḡon mai ginau len nauman,

† 2:17: 2Tim 4.6. Datoləboi datḡikel namilen len nasoruan toḡitol maiegai: Nəboḡ notokel ur na-kel-uri-an tovoi mai gamito, mətodələmi, ale mətoviol hən nəmauran samito mai aGot hən mət̃bigol nəsa gai toləḡoni. Imagenan, naut kəmas ləb̃bigol nəb̃imat sil na-kel-uri-an tovoi enan, nukemkem, nuḡon mai gamit p̃isi len nahəhaṽuran.

toḃon mai ginau len nēḃalan hum nasoltia. Be len nēḃonj egai ginau māu nunau ke nēḃesāvati van hən gamit bai.* ²⁶ Husur eləḃon masuṽ hən ḃeris gamito ale eləḃon isa husur məttoṣəsəlōḃ hən ke toməsah. ²⁷ Nokitin ke eməsah habat, pəpadaḃ imat. Be nəlōn aGot itaḃisi, savi gai ḃai be nəlōn itaḃis ginau am hən asike nēḃikad nalolosaan vəsa batbat tomaienān. ²⁸ Ḣa nənauan sagw idaḃ am hən nēḃesāvati van hən gamito, hən ke, nēḃonj mətḃerisi, mitikemkem ale hən nəlōgw asike ḃetuhatuh maiegai am. ²⁹ Nēḃonj ḃibar gamito, kel nahəḃaṽuran samit maii len nakemkeman hum awawa samit len Nasuḃ. Nəvanuan lotosuḃian gai, mətēputsan galito len nənauan samito, ³⁰ husur pəpadaḃ imat mōs nauman seKristo. Nəmauran san pəpadaḃ imasig hən ḃevi tarhət sagw, gel gamit məttoḃodədas mətḃigole.

3

Nanoran tokitin

¹ Bathudud nadəlōmian sagw, nuke nisor len natsua tile am. Mitikemkem len naḃonan samit mai Nasuḃ. Savi natideh hən ginau hən nēḃitos nategai tətās; be nutosi hən ḃihavḃhav gol gamito. ² Mətēləḃəḃau. Mitinaunau nəvanuan lotosuḃian alat ləsəkad nadəlōmian. Nokis galit hən nali-pah. Lovi vanuan nəsaan, lotoke mitikad na-tiv-dalusi-an.* ³ Husur gidato boh datukad na-tiv-dalusi-an tokitin. Evi gidat dattolotu len aNunun

* **2:25:** Flp 4.18 * **3:2:** Len naut egai, aPol isor husur nəvanuan galevis lotoke nəvanuan limaskad na-tiv-dalusi-an hən ləḃimakov dan nəsaan salito, surḃian naJu gail ta mō.

aGot, dattosor sal suh nəsə aKristo aYesu togole m̄os gidato. Be datsəkad nadəlomian len nativ-dalusi-an nəvanuan bigole hən nibedato mai naṽide hən nalotuan. ⁴ Naṽide galenan tagol nəvanuan lətanor, ginəu nətanor magenan. Avan ideh b̄inau ke b̄eləboi b̄eil gəgat len nəsə togole, ginəu nosəhori. ⁵ Husur nukad na-tiv-dalusi-an len nəmariboŋ toməlevtor sagw,* lupas ginəu len nəpasusan seIsrael, len nahəmar aPenjamin, novi aIpru len nəbathuyah aIpru gail. Tarhət nalo siMoses, novi naFarisi.† ⁶ Tarhət na-il-gəgat-an sagw, nudaŋ len nəsə notonau ke aGot toləŋoni, ŋa nomədas tabtab hən alat siYesu.* Tarhət nanoran, nohusur masuṽ hən nakelean todaŋ seJu gail, nəsaḅur kotovi boŋ ideh. ⁷ Avil natgalenan, a m̄o nunau ke lotovi natite, be gagai nunau səhoti ke, lovi ut kəmas bathut nəsə aKristo togole. ⁸ A məhat hən natenan, nunau səhot natit p̄isi ke tovi ut kəmas nəboŋ notonənoṽ hən̄i mai nasəhorian hən na-ləboi-aYesu-Kristo-an, tovi aMasta sagw. Bathut gai, natit p̄isi imasig dan ginəu. Len nabunusian sagw ehum natit p̄isi tovi pahsago hən nəḅevi seKristo, ⁹ hən nəbiḅon maii, hən nəḅevi esan kavkav. Nəsəkad nanoran len ginəu səḅogw togəm len na-gol-husur-nalo-an. Be nanoran notokade len nəhon aGot egəm len nadəlomian len aKristo. ¹⁰ Nuke neləboi aKristo mai nədaŋan hən na-ləməhat-an san. Nuke niḅon maii len na-ləŋon-isa-an

* **3:5:** Gen 17.12 † **3:5:** Uman 23.6, 26.5; Rom 11.1. Nəboŋ aPol toke novi naFarisi, namilen ke tohushusur nalo gail. NaFarisi gail lugol husur nalo siMoses mai nalo seJu gail, ludaŋ len nalo galenan.

* **3:6:** Uman 8.3, 22.4

vəsa san, ale gəm suṃan gai len nəmatan san ¹¹ hən nəbikad na-le-məhat-an dan nəmatan.

Van vəbari

¹² Nəsəmaienan sal, nəsaveveu kavkav sal. Be no-hisi hən nəbégəm suṃan aKристо aYesu, gai totəgau gat ginau ṃos natenan. ¹³ Bathudud nadəlomian gail, nəsənu ke notosuṃan aKристо kavkav sal, avil nunau ṃos natesua ηai: len nəgamgaman hən nəmauran sagw, nəlogw ibonḃon hən natit gail topat a tahw tia, nugam tabtab ṃos natit gail ḃipat a ṃo. ¹⁴ Nugam tabtab len nəgamgaman ṃos nəbikad nasəhorian lan, nəbibar nagilen ale nəbilav navi-olan, aGot tokis ginau len aKристо aYesu vi lan nəmav ṃosi.

¹⁵ Imaienan, gidat p̄isi dattomatmatu len nəmauran sidat len aKристо, ivoi ke datigam maienan. Nənanuan samit bətile, nategai am, aGot dereh tigol tiḃarḃar mai gamito. ¹⁶ Avil nəmauran sidat timasnor hən nakitinan aGot togol toḃarḃar mai gidat tia.

¹⁷ Bathudud nadəlomian, mitigol tətəv̄ hən ginau, ale mətebunus vahvahur alat lotohusur nəvide hən nəmauran namttogole ṃos gamito. ¹⁸ Husur ikad isoḃur lototoh suṃan lotovi enemi hən nakel-uri-an tovoi hən nəmatan seKристо len nəhai balbal. Ginau nusor vəha-sobsoḃur husur galit mai gamit tia, ale gagai nutaη nəbon notokel tasi. ¹⁹ Nəmauran salit ivan vəmasig vi sutuai, nagot salit evi nalənonian hən nibelit ηai, loḃiv hən nəsa nahurulit təsa sile, ale lunau nəmauran egai ηai len navile a pan. ²⁰ Avil gidat, datovi uleMav gail. Ale datutoh vir avan sua bégəm len nəmav

hæn bilav kuv gidat dan næpanismen topat vir alat læsariŋ nælolit len aGot. Atenan evi Nasuḅ aYesu Kristo. ²¹ Husur, len nædaŋan san toləboi ḅigol natit p̄isi ḅipat pipihabəlan, dereh aYesu tegəgel hæn nibedat lotovi ut kəmas, hæn læbesum̄an niben toyalyal, aGot tolavi maii.

4

¹ Imaienan, bathudud nadələomian, mətēil gəgat len Nasuḅ. Noləmas bun gamito, noləŋon masuṽ ke neris gamito. Mətugol nukemkem, noṽiv hæn gamit məttohum naviolan notosəhori.

Nənanuan məkot siPol

² Euotia mai aSintike, noŋir gamər ke samrepəpəhw am be mərəgəm sua len na-ləŋon-husuri-an len aMasta saməru. ³ Evoi, nous gaiug am, gotovi vanuan nauman kitin, gotoḅon mai ginau len nauman, ke gevi tarhət səlaru.* Husur aroum idaŋ mai ginau len na-kel-uri-an tovoi, gəlaru mai aKlement mai galit am lotoum mai ginau, nahəsaliṽ lotopat len naləḅulat hæn nəmauran.

⁴ Mitikemkem tabtab len nəḅonan samit mai Nasuḅ, nukel tətəs həni, mətəhəhaṽur masuṽ!

⁵ Mitigol ke nəmauran samito tomədəu, tiḅarḅar hæn nəvanuan p̄isi læberis læboii. Nasuḅ egəm pəpadaŋ! ⁶ Samtinau masuṽ hæn natideh, avil kel natit p̄isi mai aGot len nasipaan. Len na-sor-tuṽ-an mai naŋirian, us aGot hæn nəsa məttopar.* ⁷ Ale

* **4:3:** Len naut egai, nəḅoŋ toke nəvanuan nauman kitin, nəvanuan galevis lotokad namitisau hæn nasoruan siGot, lunau ke tovi nəhes sua tovi Susukos. * **4:6:** Mat 6.25-34

aGot tigol nəlomit tikad natēmat tosəhor na-ləboi-səhoti-an p̄isi. Natēmat enan tekətkəta gol nəlomito mai nənauan samito len aYesu Kristo.

⁸ Len nə-maris-kotovi-an sagw, bathudud nadələmian, mitigol nənauan samit tepul hən natgaleg tovoi: tepul hən nəsa tokitin, nəsa tonor hən nəboruan tovoi, nəsa tonor, nəsa toveveu səkad natit tosa lan, nəsa togol aGot mai nəvanuan lotohəhaʋur, mai nəsa nəvanuan gail lotosor husuri ke tovoi. Natideh b̄ivoi, natideh b̄inor hən aGot b̄isal suhi, mitinau natideh tomaiēnan. ⁹ Mitigolgol natit p̄isi notopusan həni, notolavi mai gamito; natit p̄isi mət̄tosəsəloŋ hən notokele, mət̄toris notogole. Mət̄bigole, aGot toviol hən natēmat mai gamito, dereh titah mai gamito.

Sipa hən naviolan

¹⁰ Len nəmauran sagw len Nasuḅ nukemkem habat, husur naut kəmas nototoh a tut dan gamit tobəlav tia, gagai mət̄osəvat na-vi-tarhəte-an gəm hən ginau, mət̄unau ginau tət̄as am. Nəsake nəlomit toboŋboŋ hən ginau, be mət̄odədas mət̄bisəḅ naḅisal ideh hən mət̄bekətkəta təban ginau.

¹¹ Nəsakəmaiēnan husur notom̄idol, aoa, len nəmauran sagw noləboi səhoti ke nohəhaʋur hən nəsa notokade ŋai. ¹² Nutoh ləboi nəmauran hən nə-par-tite-an tia, nutoh ləboi nəmauran hən napul-hən-natite-an tia. Nusəḅ natsua tosusuah dan nəvanuan gail. Nusəḅ nəmauran hən nahəhaʋuran, naut kəmas nat̄ideh b̄evisi. Noləboi nəb̄itoh b̄ivoi naut kəmas nəbepul o nəb̄imalkəkət, naut kəmas nəbepul hən natite o nəb̄ipar tite. ¹³ Noləboi nəb̄igol natit p̄isi len nədaŋan seKristo togol

notodaŋ am. ¹⁴ Be mætugol ivoi nəboŋ məttovi tarhət sagw len na-ləŋon-isa-an sagw.

¹⁵ Gamit alat a Filippi, mətoləboii ke, nəboŋ notoriŋ naprovens Masetonia ei, nəboŋ nototubat kel na-kel-uri-an tovoi, len alat siYesu ƀisi, gamit səbomit ŋai mətulav naviolan mai ginau.*

¹⁶ Husur nəboŋ nototoh len naut a Tessalonika ale notom̃idol, mətoviol gəm hən ginau vəha-ru.†

¹⁷ Nəsakəmaianan hən nəbeus naviolan ideh. Aoa, nuke aGot teris navoian samit ale tisah tuan naviolan m̃os gamito. ¹⁸ Be gagai nukad natit ƀisi, nubaŋ tite. Nopul hən natgalenan husur aEpafrotitus ilav mai ginau tia naviolan məttoviol həni mai ginau. Naviolan galenan lohūm naviolan məttovtutumav həni, nəbōn tosusau van hən aGot, lotonor hən nəsa gai tohəhəṽur həni.* ¹⁹ Ale, aGot egaii sagw, len natit tosoḅur gai topul həni, len aYesu Kristo, dereh gai tilav mai gamito natit ƀisi məttoimidol həni. ²⁰ Nə-sal-suhi-an tivan hən aGot aTəmadato toyalyal van vi sutuai sutuai. Ganan.

Na-ke-ivoi-an məkot gail

²¹ Mitikel na-ke-ivoi-an sagw mai galit ƀisi lotokad nadəlomian len aKristo aYesu. Nəbathudud nadəlomian lototoh mai ginau luke, “Ivoi,” mai gamito. ²² Nəvanuan ƀisi siGot luke, “Ivoi,” mai gamito; len galito, alat lotosuh len naim seSisa am lukele.*

²³ Navoian aYesu Kristo toviol kəmas həni tipat len nanunumito. Ganan.

* **4:15:** 2Kor 1.16 † **4:16:** Hən naves 15-16, ris Uman 17.1; 2Kor 11.9 * **4:18:** Exo 29.18; Flp 2.25 * **4:22:** Flp 1.13

Nasoruan siGot len nasoruan ta Uluveu
The New Testament in the Maskelynes language of
Uluveu, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Maskelynes blong Uluveu,
Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Maskelynes de
Uluveu, Vanuatu.

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maskelynes

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

cb9da196-fced-5a7c-9540-74db5e4270fd